

Mulige endringer i personvernlovgivningen i Europa

Dag Wiese Schartum,
Senter for rettsinformatikk,
Avdeling for forvaltningsinformatikk

Bakgrunn

- Dagens nasjonale lovgivning i Europa innen personvernområdet hviler i stor grad på personverndirektivet (direktiv 95/46/EC), og som i stor grad er basert på teknologi og tenkning 20 år tilbake i tid
- Direktivet hviler på noen "personvernprinsipper" som etter hvert kan anses å være internasjonale (og ikke bare knyttet til EU/EØS):
 - Rettferdighet og rettmessighet
 - Formålsbestemthet
 - Minimalitet
 - Opplysningskvalitet
 - Medbestemmelse
 - Informasjonssikkerhet
 - Sensitivitet
 - mv?
- Prinsippene gir i seg selv ingen klare svar, men angir viktige spørsmål, og retningslinjer for hvorledes spørsmålene skal vurderes (ikke avveiningene mot andre interesser)
- Revisjon av direktivet begrunner blant annet:
 - Avklaring av hvorledes prinsippene skal forstås innenfor rammene av ny teknologi og bruk av teknologi
 - Diskusjon om det bør formuleres nye prinsipper som skal legges til grunn for framtidig rettslig regulering (jf prinsipp om "privacy by design" og ansvarliggjøring (accountability))

Hovedpunkter i Kommisjonens problem- beskrivelse

Problemområder

- Anvendelse av eksisterende regler på ny teknologi
- Forbedre det indre markedet ved å forbedre harmonisering av lovgivning
- Globalisering og internasjonal datatrafikk
- Et mer sammenhengende og helhetlig rettslig regime
- Styring av datatilsynsmyndighetene

Om Kommisjonens angivelse av mulige løsninger

Løsninger vedr. den enkeltes rettigheter

- Utvide vernet av den enkelte
- Økt gjennomsiktighet
- Bedre den enkeltes kontroll over egne opplysninger (jf f.eks. "retten til å bli glemt")
- Sikre fritt og informert samtykke
- Bedre beskyttelse av sensitive data
- Mer effektive virkemidler og sanksjoner

Løsninger vedr. det indre marked

- Øke forutberegnelighet og behandlingsansvarlige (og registrerte)
- Klargjøre bestemmelser om virkeområde mv
- Tydeliggjøre behandlingsansvarliges ansvar (obligatoriske og like ordninger vedr. personvernombud, konsekvensanalyser, PETs og Privacy by design?)
- Revidere reguleringen av personvern innen politi og domstoler mv.
- Redusere den administrative belastningen

Løsninger vedr. globalisering

- Fremme gjennomslag for universelle personvernprinsipper
- Forenkle reglene om overføring av personopplysninger til tredjeland
- Avklare forholdet til sky-tjenester (cloud computing)

Løsninger vedr. håndhevelse

- Styrke og harmonisere ordningene med nasjonale tilsynsmyndigheter
- Bedre samarbeidet mellom tilsynsmyndighetene
- Styrke koordineringsfunksjonen i art. 29-gruppen og gjøre arbeidet i gruppen mer åpent